

دانشکده مهندسی صنایع – دانشگاه صنعتی شریف نیم سال تحصیلی ۰۱-۰۲

برنامه نويسي پيشرفته

دكتر مسلم حبيبي – مهدى لشكرى

 $(\Upsilon1+9+)$

مهلت تحویل:۳۱ تیر

پروژه سوم: استخراج و تحلیل دادهها

توضیحات تمرین دوم -بخش اول(تحلیل سریهای زمانی چندمتغیره و کاهش ابعاد در بازارهای مالی و کالای جهانی)

این تمرین تحلیلی عمیق از چندین بازار مالی و کالای جهانی از جمله:

- طلا
- گندم
- نفت
  - ... •

را ارائه خواهد داد. هدف از این تمرین شناسایی روندها، فصلی بودن، روابط پویا بین این بازارها، کاهش ابعاد با استفاده از امتیاز اضافی) و پیشبینی ارزشهای آینده بر اساس دادههای تاریخی است. برای بخشهای ۴و ۵، شما باید آنها را با استفاده از کتابخانههای scipy، pandas و numpy پیادهسازی کنید.

پیادهسازی

- 1. جمع آوری داده ها: دوتا از سری های زمانی فوق را انتخاب کنید و داده های مورد نیاز را از Yahoo Finance (یا منابع دیگر) جمع آوری کنید(داده ها لازم نیست حتما از دسته طلا، گندم و یا نفت باشد و میتوانید سری های زمانی دیگر را هم انتخاب کنید)و آنها را در فایل های CSV مجزا ذخیره کنید. داده ها باید حداقل برای ۱۰ سال باشند.
  - ۲. پیشپردازش دادهها (با استفاده ازpandas):
  - نمونهبرداری و تطبیق دادهها: مطمئن شوید که تمام دادهها در یک مقیاس زمانی قرار دارند و یک دوره زمانی را پوشش میدهند.
  - **مدیریت دادههای null:** دادههای از دست رفته را به گونهای مدیریت کنید که برای دادهها و اهداف خاص شما مناسب باشند.
  - نرمالسازی دادهها: دادهها را نرمال کنید تا اطمینان حاصل شود که میتوان متغیرهای مختلف را به طور منصفانه مقایسه کرد.

¹seasonality

• Stationarity Transformation: دادهها را به سری پایدار تبدیل کنید.

T. تحليل اكتشافي دادهها (EDA) (با استفاده از Mathplotlib و Pandas)

- بصری سازی: هر سری زمانی را برای درک ویژگی های اساسی آن، مانند روندها و فصلی بودن، ترسیم کنید و هر گونه ناهنجاری یا پرتی را ترسیم کنید.
- آمارههای توصیفی: آمارههای کلیدی (میانگین، میانه، واریانس و غیره) را محاسبه کنید تا از توزیع دادهها آگاه شوید.
- تحلیل همبستگی و علیت (Correlation and Causality): روابط بین متغیرهای مختلف را با استفاده از همبستگی متقابل (cross-correlation) بررسی کنید.

۴. تحلیل روند و فصلی بودن (با استفاده از Pandas)

- تحلیل روند: شناسایی کنید که آیا در هر سری زمانی حرکتی مداوم به سمت بالا یا پایین وجود دارد یا خیر. باید از تکنیک میانگین متحرک (Moving averages) استفاده شود.
  - تحلیل فصلی بودن: تعیین کنید آیا در هر سری زمانی الگوی تکراری در یک دوره خاص وجود دارد (به عنوان مثال در هر ماه). این کار می تواند از طریق روشهایی مانند تجزیه فصلی سریهای زمانی انجام شود.

۵. (امتیاز اضافی) تجزیه و تحلیل ترکیب اصلی(PCA) برای تمام دادهها (با استفاده از SciPy و .۵ ابرای این دادهها:

- √ نرخ تبدیل دلار/ یورو
- √ نرخ تبدیل دلار/ ریال سعودی
  - ✓ نرخ تبدیل دلار/ یوان چینی
    - ✓ قیمتهای بیتکوین
    - نرخ بهرهبرداری آمریکا ✓
      - **√** dk
      - √ فلز
      - √ گندم

مراحل كار:

- **PCA** والمحافق على المحافظ ا
- استفاده از PCA: PCA را بر روی مجموعه دادهها برای کاهش ابعاد استفاده کنید. اجزای اصلی که ترکیب خطی از متغیرهای اصلی هستند را تفسیر کنید.
- توضیح توزیع واریانس: نسبت واریانس کل مجموعه داده را که توسط هر جزء اصلی(principal).

  (component توضیح داده شده است، تجزیه و تحلیل کرده تا اهمیت آنها را درک کنید.
- بصری سازی: برای تجسم واریانس توضیح داده شده توسط هر مؤلفه از یک نمودار scree و برای درک (ابطه بین متغیرهای اصلی و مؤلفه های اصلی، از یک biplot یا مشابه آن استفاده کنید.

تمرین دوم – بخش اول (بهینهسازی برنامهریزی تولید چند دورهای با استفاده از Linear Programming)

هدف این تمرین بهینهسازی فرآیند برنامهریزی تولید برای یک شرکت تولیدی است که با استفاده از چندین دستگاه تولید می کند. هدف شرکت تعیین برنامهی تولید بهینه است که سود را با در نظر گرفتن محدودیتهایی مانند ظرفیت دستگاهها، در دسترس بودن نیروی کار، محدودیتهای موجودی و پیشبینی تقاضا، به حداکثر برساند. بهینهسازی برای چندین دوره زمانی (مانند ماهها یا چهارماهها) انجام گردد.

پیادهسازی

- جمع آوری داده ها: داده های مورد نیاز مانند ظرفیت دستگاه ها، تقاضا، موجودی و سود را جمع آوری کنید. (این داده ها را به صورت دستی تنظیم کنید): سه محصول، دو ماشین و دو دوره را در نظر بگیرید.
  - ✓ سود حاصل از هر محصول.
  - √ مقدار زمانی که هر محصول برای هر دستگاه نیاز دارد.
  - ✓ حداکثر زمان در دسترس برای هر دستگاه در هر دوره.
    - √ نیازهای نیروی کار برای تولید هر محصول.
      - ✓ حداکثر نیروی کار موجود در هر دوره.
  - √ الزامات ذخیره سازی برای هر محصول و حداکثر ظرفیت ذخیره سازی.
    - √ پیش بینی تقاضا برای هر محصول در هر دوره.
  - تعریف متغیرها: متغیرهای تصمیم گیری مانند میزان تولید هر محصول در هر دوره ی زمانی و متغیرهای تصمیم گیری فراگیر مانند تخصیص منابع و برنامه تولید را تعریف کنید.
- فرمول بندی مدل: یک مسئله برنامه ریزی خطی چند دورهای را با استفاده از دادههای جمع آوری شده فرموله کنید.
  - متغیرهای تصمیم (هدف): میزان تولید هر محصول در هر دوره.
    - تابع هدف: حداكثر كردن سود كل.
- محدودیت ها: ظرفیت ماشین آلات، در دسترس بودن نیروی کار، محدودیت های موجودی، و پیش بینی تقاضا
  - پیاده سازی: مدل را با استفاده از کتابخانه SciPy در پایتون پیاده سازی کنید.
- تجزیه و تحلیل راه حل: برای به دست آوردن بینش های معنادار، راه حل را تجزیه و تحلیل کنید. برنامه تولید بهینه چیست؟ حداکثر سود کل چقدر است؟ منابع در هر دوره چگونه باید تخصیص داده شود؟
- تجزیه و تحلیل سناریو: تغییرات در پارامترهای در دسترس بودن ماشین و در دسترس بودن نیروی کار، بر راه حل چگونه تاثیر می گذارند؟ این را می توان با کمی تغییر در پارامترها و حل مجدد مسئله بررسی کنید.

نكات تحويل

- 1. این پروژه **به صورت تک نفره** انجام شود.
- 2. فایل ارسالی باید شامل گزارش کاری به صورت خلاصه در قالب Pdf و فایل های کد مطابق پوشه بندی که در پروژه خودتان است، در یک فایل فایلهای کد مطابق با الگوی زیر در صفحهی کوئرا آپلود شود.

  P2_21060_Students-ID.zip
  - 3. مهلت ارسال پروژه ساعت ۲۳:۵۹ روز ۱۴۰۲/۴/۳۱ است.
- 4. به ازای هر روز تأخیر ۱۵٪ از نمره پروژه کسر می شود و نهایتاً ۳۰% نمره باقی می ماند.
- حداقل ۱۰٪ از نمره تمرین مربوط به ویراستاری مناسب، انشای درست، نداشتن غلط املایی، مرتب بودن قالب گزارش، رعایت نیمفاصلهها، استفاده از معادلهای صحیح و به صورت کلی رعایت اصول ارائه گزارش است.
- 6. در این پروژه مشورت بین گروهها مانعی ندارد اما بدیهی است در صورت کپی کردن کدهای یکدیگر، نمره این پروژه به هیچ یک از دو طرف تعلق نخواهد گرفت.
- 7. مشکلات و سوالات خود را در نوشته مربوط به پروژه موردنظر در صفحه درس در سایت کوئرا مطرح کنید و یا میتوانید از طریق راههای اعلام شده با دستیاران آموزشی، در ارتباط باشید.

موفق باشيد